

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2021/2022

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Ondřej Šmigol
Identifikační číslo studenta: 78203455

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Historické vědy
Studijní obor: Historie/obecné dějiny
ID studia: 506113

Název práce: Politika vlád Margaret Thatcherové vůči střední Evropě
Pracoviště práce: Ústav světových dějin (21-USD)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: prof. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.
Oponent(i): doc. PhDr. Lukáš Novotný, Ph.D.

Mgr. Jan Váška, Ph.D.

Datum obhajoby: 25.05.2022 **Místo obhajoby:** Praha

Termín: řádný

Průběh obhajoby: Obhajobu disertační práce zahájil předseda představením členů komise a oponentů. Následně školitel představil komisi své hodnocení doktoranda; zhodnotil jeho dosavadní studium na FF UK, kde roku 2013 obhájil diplomovou práci, načež pokračoval v doktorském studiu. Připomněl, že doktorand se mohl opřít o projekt GAUK (2014-16) a zahraniční studia na univerzitách v Sussexu a St. Andrews. Spolupráci s doktorandem zhodnotil jako pozitivní a bezproblémovou. Vyzdvihnul, že doktorand prozkoumal řadu nevydaných pramenů v různých archivech několika zemí, a že jeho výzkum přinesl četné objevné výsledky, které mají potenciál zaujmout i mezinárodní publikum. Za přínosnou vyzdvihnul zejména revizi obrazu Thatcherové jako přesvědčené antikomunistky.

Po školitelově zhodnocení představil doktorand hlavní teze svého výzkumu a postupně odprezentoval jak postup při zpracování tématu a metodologické koncepty, tak i dosažené výsledky. Zaměřil se především na hlavní cíl své práce, jímž bylo zhodnocení, a do jisté míry revize obrazu Margaret Thatcherové v recentní historiografii, a to prostřednictvím rozboru její politiky vůči střední Evropě v 80. letech 20. století. Student dále představil strukturu práce, a podrobněji přiblížil její tři hlavní části, které představují tři případové studie: 1) politiku Margaret Thatcherové vůči Polsku; 2) její politiku ohledně znovusjednocení Německa, 3) Margaret Thatcherová jako vzor pro konzervativní českou pravici. Přínos práce spočívá podle doktoranda především v tom, že ukazuje, že postava Margaret Thatcherové byla mnohem komplikovanější, než jak ji vykreslují

poněkud zjednodušené obrazy, např. Thatcherové jako "Železné lady", resp. političky zastávající konzistentně antikomunistickou politiku.

Následně se k práci vyjádřili oba oponenti. Doc. PhDr. Lukáš Novotný, Ph.D. pozitivně zhodnotil heuristickou náročnost a práci s prameny. Naopak vytкнуł poněkud nelogické zakomponování třetí části. Na závěr předložil k případné diskusi otázku, proč vlastně autor začlenil do práce třetí část.

Druhý oponent Mgr. Jan Váška, Ph.D. shrnul hlavní body hodnocené práce, přičemž ocenil objevnost a nesporný přínos práce zejména v rovině nových poznatků, založených na studiu dosud nevydaných pramenů. Naopak postrádal konfrontaci výsledků se soudobou odbornou literaturou a hlubší kontextualizaci. Svůj hlavní dotaz rovněž směřoval především na poněkud neorganické zařazení třetí části, tj. studie o vztahu české pravice a Margaret Thatcherové.

Předseda komise předal slovo doktorandovi, který poděkoval za všechny posudky a postupně se zaměřil na předložené otázky. Doktorand se vyjádřil nejprve k otázce, resp. kritické výtce, v níž se shodovaly oba oponentské posudky, tj. proč začlenil do práce tematicky poněkud odtažitou třetí část. Vysvětlil, že její téma původně zvažoval jako hlavní téma celého projektu; poté spolu se školitelem vypracovali koncepci tří symetricky pojatých případových studií. V průběhu zpracování se ovšem ukázalo, že pramenná základna v českém prostředí není dosud přístupná, resp. nepostačuje k tomu, aby třetí část byla koncipována jako dvě ostatní. Výsledná podoba je tedy do jisté míry kompromisem. Dále se vyjádřil k faktickým poznámkám, např. sporné otázce Německa jako původce první světové války, a několika věcným otázkám. Vyjádřil se např. k otázce, vztahující se k pojetí národního zájmu v politice Margaret Thatcherové, a dále k otázce, do jaké míry hrálo pohlaví Margaret Thatcherové roli v její politice, resp. ve vnímání britské premiérky ze strany dobových aktérů - ostatních evropských státníků. V návaznosti na výtku ohledně absentující závěrečné diskuse výsledků práce, a jejich vztažení k odborné literatuře, resp. výhledů dalšího bádání, se doktorand pokusil porovnat své výsledky a zjištění s ustálenými výklady Thatcherové a thatcherismu. Připustil, že by bylo zajímavé rozšířit perspektivu např. o Maďarsko, kde však hlavní bariéru představuje jazyk.

V následné diskusi se řešila otázka, zda obraz Margaret Thatcherové v rámci české pravice mohl ovlivnit postoj Václava Klause k evropské integraci, resp. být zdrojem jeho silného euroskeptismu. Komise také vznesla kritickou připomínku ohledně určité nejasnosti výzkumné otázky a cíle práce (zda mělo jít spíše o revizi obrazu Margaret Thatcherové, nebo o analýzu a zhodnocení její historické úlohy ve vývoji britské a evropské politiky). Další připomínka se vztahovala k problému kontrafaktuálního východiska práce, což vždy představuje určité metodologické riziko. Doktorand na všechny připomínky přesvědčivě a poučeně reagoval.

Předseda uzavřel veřejnou část jednání a po odchodu studenta se přistoupilo k aklamačnímu hlasování. Výsledek hlasování se jednotně vyslovil k hodnocení PRO. Následně předseda komise oznámil výsledek hlasování doktorandovi a ukončil obhajobu.

Klasifikace obhajoby:	prospěl/a (P)	
Předseda komise:	prof. PhDr. Jan Županič, Ph.D.
Členové komise:	prof. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.
	Mgr. Jaroslav Ira, Ph.D.